

Treća lekcija • Lesson Three

❖ A1

KAKO STE?

- ❖ Replace **dobro** and **òdlično** with fjino, groatno, loše, stråšno, sùper, tako-tako.
- ❖ Replace muškarac with žena. Replace the man's name Èmir Begović with a woman's name: Àmila Begović, and along with the change of name, change njègov to njen.
- ❖ Replace dànas with večeras, jutros.

Replacement adverbs for lines 4, 5:

dobro, òdlično > fjino, groatno, loše, stråšno, sùper, tako-tako.

Replacement phrase for line 8:

òni muškarci > òne žene

Replacement adverb for line 13:

dànas > večeras, jutros

Replacement names for line 13:

Èmira Begovića > Àmilu Begović

★ Example:

1. Senade!
2. Molim?
3. Kako si?
4. Grozno, a ti?
5. Tako-tako.
6. Ko su ti ljudi?
7. Òni tamo? Òni su naši prijatelji. Zòvu se Jàsmin i Jasna.
8. Ne. Nè mislím na Jàsmina i Jasnu. Njih pòznajem. Nego ko su òne žene tamo?
9. Ah! Njih ne pòznajem. Zašto pitaš?
10. Pitam zato što tražim jèdnu osobu.
11. Kako se zòvę?
12. Zòvę se Àmila Begović.
13. Pòznajem Àmilu Begović. Òna nije večeras ovdje, ali imam njen broj.
14. Vrlo dobro! Hvàla!
15. Molim!

- ❖ Make this into a plural version: use a woman's and man's name, and replace njègov with njihov.

★ Example:

1. Senade!
2. Molim?
3. Kako smo?
4. Fjino, a vi?
5. Sùper.
6. Ko su ti ljudi?

7. Òni tamo? Òni su naši prijatelji. Zòvu se Jàsmin i Jasna.
8. Ne. Nè mislimo na Jàsmina i Jasnu. Njih pòznajemo. Nego ko su òni muškarci i žene tamo?
9. Ah! Njih ne pòznajemo. Zašto pitate?
10. Pitamo zàto što tražimo jèdne* òsobe.
11. Kàko se zòvu?
12. Zòvu se Èmir Begović i Àmila Hadžić.
13. Pòznajemo Èmira Begovića i Àmilu Hadžić. Òni nìsu jutros  vdje, ali imamo njihov broj.
14. Vrlo dobro! Hvàla!
15. Molim!

*The number one, *jèdan*, can also be used in the plural to mean “a few.”

SSL: Find all the instances in the above conversation of subject pronouns (*ja*, *tj*, *on*, etc.) and find all the instances where such pronouns could have been used but were not. Finally, find the object pronouns and determine whether they are long or short forms.

Subject pronouns that appear (given with verbs as they appear in the above dialogue):

4. vi [ste]
7. òni
7. òni [su]
13. òni [nìsu]

Subject pronouns that do not appear but are implied are given below in parentheses; the word order given below is that which is required if subject pronouns are present.

3. (mi) smo
7. (Òni) se zòvu
8. (Mi) nè mislimo
8. (Mi) ih pòznajemo
9. (Mi) ih ne pòznajemo
9. Zašto (vi) pitate
10. (Mi) pitamo
11. (mi) tražimo
12. (òni) zòvu
13. (Ja) pòznajem
13. (mi) imamo

Object pronouns:

8. Njih: long form
9. Njih: long form

A2

LAKU NOĆ!

 Replace noc with jesen, ljubav with radost, pøezija with matemàtika, reči with bròjevi.

Replacement noun for line 2:

noc > jesen

Replacement noun for lines 3, 4, 5:

ljubav > radost

Replacement noun for lines 4, 5:

pòeziju > matemàtiku

Replacement noun for line 6:

riječi > bròjeve

☆ **Example:**

1. Dobro veče, šta radite?
2. Gledam kroz pròzor. Kako je dìvna jesen!
3. Zaista jeste. Pravì je mòmenat za velikù radost!
4. Nè mislím na radost, već na matemàtiku.
5. Na matemàtiku? Zašto ne na radost?
6. Zato što volim bròjeve, a ne ljude.
7. Onda, lähku noć!

A3

ŠTA VIŠE VOLIŠ?

☒ Replace *psi* and *mačke* with a) gradovi, gradìći, sela; b) knjige, filmovi; c) novine, telèvizija; d) riječi, bròjevi; e) stvari, ideje; Instead of *veliki* and *mali* use a) kratak, dug; b) dèbeo, tanak; c) ozbiljan, neozbiljan, or other adjectives from earlier exercises.

☒ Retell the exercise as a conversation between two people using formal address (using *vì* forms instead of *tì* forms).

SSL: work with the recorded version of the exercise until you know it by heart. Note the accusative plurals and the conjugation of *vòljeti*. Also note where the pronoun "*ja*" is used for emphasis, in contrast to the sentences where it is not used.

Replacement nouns:

mačke, pse > 1) gradove, gradìće, sela; 2) knjige, filmove; 3) novine, telèviziju; 4) riječi, bròjeve, stvari, ideje

Replacement adjectives for lines 4, 5, 6 [also use adjectives from A2 and A3 in Lesson 2 for this]

velike, male > a) kràtké, duge; b) dèbelé, tanke; c) ozbiljnè, neozbiljnè

☆ **Examples:**

1. Šta više voliš? *Gradove ili sela?*
2. Više volim gradove. Alèrgičan sam na sela.
3. Ja volim sela ali samo neka.
4. Kàkva sela? *Velika ili mala?*
5. Volim mala sela, a tì? Kàkve gradove voliš?
6. Ja volim samo velike gradove.

1. Šta više voliš? *Stvari ili ideje?*
2. Više volim stvari. Alèrgičan sam na ideje.
3. Ja volim ideje ali samo neke.
4. Kàkve ideje? *Ozbiljne ili neozbiljne?*
5. Volim ozbiljne ideje, a tì? Kàkve stvari voliš?
6. Ja volim samo neozbiljne stvari.

ČIJE SU OVE OLOVKE?

☞ Replace olovka with cipela, časopis, knjiga, pitanje, rečnik, stvar, udžbenik, and replace dugi and kratki with a) beli and crni; b) debeli and tanki; c) dobrí and loši; d) ružni and lepi; e) teški and lakj; f) veliki and mali.

Replacement phrases for line 1:

ove olovke > ove cipele, ovi časopisi, ove knjige, ova pitanja, ovi rječnici, ove stvari, ovi udžbenici

Replacement adjectives for line 5:

dugi, kratki > a) bijeli, crni; b) debeli, tanki; c) dobrí, loši; d) ružni, lepi; e) teški, lakj; f) veliki, mali

duga, kratka > a) bijela, crna; b) debela, tanka; c) dobra, loša; d) ružna, lepa; e) teška, lahka; f) velika, mala

duge, kratke > a) bijele, crne; b) debele, tanke; c) dobre, loše; d) ružne, lepe; e) teške, lahke / lake; f) velike, male

★ Example:

1. Čija su ova pitanja?
2. Môja.
3. Kôja su tvôja?
4. Sva su môja.
5. I dobra i loša? Sigurno su ova loša tvôja, a dobra môja.
6. Ne, sva su môja.

☞ Retell the exercise using formal address (using vi forms instead of ti forms).

★ Example:

1. Čiji su ovi rječnici?
2. Môji.
3. Kôji su vaši?
4. Svi su môji.
5. I debeli i tanki? Sigurno su ovi tanki vaši, a debeli môji.
6. Ne, svi su môji.

VJEŽBE

B1

☞ Replace the names used here with other personal names (see p. 317 for list of names), then with the following pairs: a) òva žena, ònaj muškàrac; b) naš profesor, ònaj profesor; c) tå osoba, tå ljudi.

Replacement pairs in lines 3, 5:

Jàsmin, Jasna > a) òvü ženu, ònog muškàrca; b) našeg profesora, ònog profesora; c) tü osobu, tü ljuđe

☆ Example:

1. Mislij na prijatelja.
2. Na koga?
3. Na *našeg profesora!*
4. Ali zašto nè misliš na *ònog profesora?*
5. Zato što nà *njega* nè volim da mislij.

B2

☞ Replace the names given above with names of choice from the list on p. 317. Replace *stùdent* with Amerikànac, Amerikànska, Ènglez, Èngleskinja, Fràncuz, Fràncuskinja. Adapt the pronouns accordingly.

Replacement names for line 4:

Jàsmina, Mersihu > Senada, Hàmdiju

Replacement nouns for line 4:

stùdente > Amerikànce, Amerikàanke, Englèze, Èngleskinje, Francùze, Fràncuskinje

☆ Example:

1. Koga vidijš?
2. Vidim i *njega* i *njega* i *njih.*
3. Molim?
4. *Senada* i *Hàmdiju* i neke *Francùze.*

B3

☞ Replace *ideje* and *stvari* with: a) časopisi, novine; b) gradovi, gradjéi; c) noći, dani; d) pitanja, odgovori.

Replacement nouns:

ideje, stvari > a) časopise, novine; b) gradove, gradjéce; c) noći, dane; d) pitanja, odgovore.

☆ Example:

1. Mislij na *pitanja.*
2. Na šta?
3. Na *pitanja!*
4. Ali zašto nè misliš na *odgovore?*
5. Zato što su *pitanja* prava, a *odgovori* su neozbiljni.

B4

Redo these sentences as negatives:

1. Ne čitam ròman i nè mislim na tebe.
2. Ne pòznajem te ljude.
3. Nemamo novine.
4. Pas nije prijatelj.
5. Nè volim misliti na velike gradove.

B5

☞ Replace italicized words in the second line with: a) plave and žute cipele; b) visoki and niski profesori, and make appropriate adjustments in following lines.

Replacement noun pairs in line 2:

velike, male pse > a) plave, žute cipele; b) visoke, niske profesore

★ Example:

1. Šta vidiš kroz pròzor?
2. Vidim i plave i žute cipele.
3. Dobro, vidim jèdnu plavu cipelu, ali gdje su žute?
4. Tamo su i plave i žute cipele.
5. A, sad ih vidim!

B6

Ask each other these questions (based on material in the dialogues in 3A1, 3A2, 3A3 and 3A4). Insert in the blank the B, C, or S name of a student playing the numbered part.
(Possible answers*)

A1 Àlija traži Èmira Begovića.

A2 Hana mislij na ljubav zàto što je dìvna noć.

Jasna mislij na pòeziju, a ne na ljubav, zàto što volij riječi a ne ljude.

A3 Göran više volij pse zàto što je alèrgičan na mačke.

A4 Sve su olovke, i kràtke i duge, mòje.

*After Lesson 3, free-form creative assignments such as this one will not be furnished with answers.

B7

☞ Fill the blanks with the correct form of the word in parentheses, and then with the correct form of ideje, knjige, novine, òni, profesori, rječnici, stvari, udžbenici.

Replacement words for lines 2, 3:

ideje, knjige, novine, njih, profesore, rječnike, stvari, udžbenike

★ Examples:

1. Na šta si alèrgičan?
2. Ja sam alèrgičan na *nju*.
3. A ja sam alèrgična na *njega*.

1. Na šta si alèrgičan?
2. Ja sam alèrgičan na *knjige*.
3. A ja sam alèrgična na *novine*.

✍ DOMAĆA ZADAĆA

C1

Give the singular form for each of these nominative plural forms. Circle the accented syllable.

1. BRÒjevi	broj
2. Òlovke	òlovka
3. LJUdi	čòvjek
4. KNJIge	knjiga
5. PIsmo	písmo
6. Očevi	òtac
7. PItanja	pítanje
8. KLJUčevi	ključ
9. UDŽbenici	udžbenik
10. STVARI	stvar
11. MAČke	mačka

In order to figure out which is the **accent-bearing syllable**, review the section in the *Textbook* preface, p. xvi, third paragraph, where the accent system is described.

In short:

1. Single-syllable words bear the accent (falling) on their one syllable.
2. The words showing no accent mark have the accent on their first syllable (falling).
3. The mark ` indicates a rising accent. Whichever syllable the accent appears above is the accent-bearing syllable for that word.

C2

Give the nominative and accusative plural forms of each of the following. Circle the accented syllable.

	<u>nominative pl.</u>	<u>accusative pl.</u>
1. ŽÈna	žène	žène
2. GRAD	gradovi	gradove
3. LJUBAV	ljubavi	ljubavi
4. RJEČNIK	rječnici	rječnike
5. TEKE	téke	téke
6. PAS	psi	pse
7. ÒLOVKA	òlovke	òlovke
8. STVAR	stvari	stvari
9. KÀSA	kàse	kàse

10. UDŽbenik	udžbenici	udžbenike
11. PRIjatelj	prijatelji	prijatelje
12. PÈro	pèra	pèra
13. DRUG	drugovi	drugove
14. JÈzik	jèzici	jèzike
15. FILM	filmovi	filmove
16. Pìtanje	pìtanja	pìtanja
17. ČASopis	časopisi	časopise
18. BLAgajna	blàgajne	blàgajne

C3

Make pairs consisting of a preposition from column A and a noun or phrase from column B. Remember that each of these prepositions requires the accusative case.

misliti na dìvnu noć
alergična na dobrà pìtanja
za mòje drage prijatelje
uz njega
alèrgičan na loš časopis
kroz njih
misliti na nàs
uz mòje drage prijatelje

Note that the examples given are only a few of the possible combinations.

C4, C5

For those of you wishing to do exercises C4 and C5 for the practice of Cyrillic, download the Serbian Key for Lesson 3.

C6

Analysis

1. je li, zašto, kàko, kòja, šta, imàš li, imàte li, ko, kàko se kaže

2. ne, nìje, nìsu, nè želím, nè može

3. plàtiti - plàtìm, plàtiš, plati, plàtimo, plàtite, plàte
žèljeti - žèljim, žèliš, žélite, žèli, žèljimo, žèlite, žèle
gledati - gledam, gledaš, gledamo, gledate, gledaju

Other verbs to conjugate (all from Lesson 2):

çìtati, mòrati, ràditi, vežbati, kupòvati, vòleti, mòći, plàtiti, poglèdati.

4. drug, film, broj, ključ, gràd, òtac

5. noć, stvar, ljùbav, radost, jesen, riječ

6. (a) Serbian uses either the Cyrillic or Latin alphabet, while Bosnian and Croatian use only the Latin alphabet.
6. (b) Where Bosnian and Croatian use the infinitive, Serbian usually uses ‘da’ plus a conjugated form of the verb.
6. (c) Each uses slightly different forms of some words, such as: Australac [C] Australijanac [B,S], or profesorica [B,C] profesorka [S], veče [B,S] večer [C], hemijska [B,S] kemijска [C]. In some instances they have completely different words for some things, such as: prijatelj [B,C] drug [S].

7.

adjectives:

tanak, dèbeo, crni, vèlik, mali

adverbs:

dobro, òdlično, fìno, dànas, tàko-tàko

Note that these are only a few of the possible examples of adjectives and adverbs in Lessons 1-3.

Geografska pitanja

For help in answering these questions consult the map at the beginning of the book.

1. Sava tèče kroz Zagreb.
2. Sava i Dunav tèku kroz Beògrad i stvaraju ušće.
3. Velike bòsanske rijeke su: Bosna, Drina, Neretva.
4. Tara je velika crnogorska rijeka.
5. Sava tèče uz bòsanskohrvatsku grànicu.
6. Drina tèče uz bòsanskosrpsku grànicu.
7. Dunav tèče uz hrvatskosrpsku grànicu.